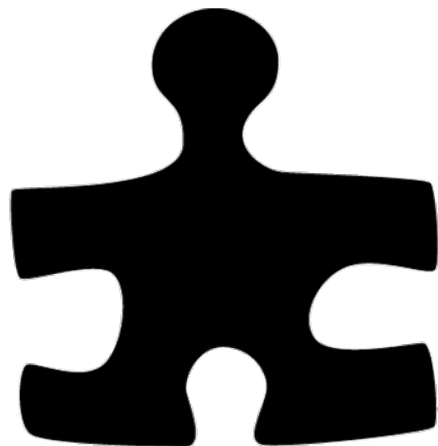

HANDISAM

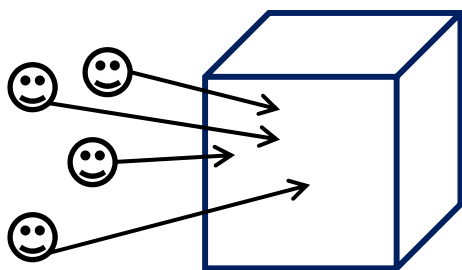
Kompensera eller Inkludera?

HANDISAM

Inkludera - Kompensera

Integrera

- Inkludera

Träna

- Kompensera

HANDISAM

Den nationella handlingsplanen för handikappolitiken

Perspektivskifte
Från patient till medborgare

Utgångspunkter för den moderna handikappolitiken

- Full delaktighet, jämlikhet och alla människors lika värde
- Det miljörelaterade handikappbegreppet
- Ansvars- och finansieringsprincipen
- FN-konventionen om rättigheter för människor med funktionsnedsättning

Handisam – Myndigheten för handikappolitisk samordning

- Ny myndighet sedan 1 januari 2006
- Övergripande samordning av genomförandet av handikappolitiken
- Generella lösningar före särskilda lösningar

Handisams verksamhetsidé

- Handisam påskyndar utvecklingen mot ett samhälle där alla kan delta jämlikt oavsett funktionsförmåga

Handisams tre enheter

- Analys
- Utveckling
- Kommunikation

HANDISAM

STATLIGA MYNDIGHETER

**Ett föredöme är bättre än tusen
argument.**

William Gladstone

SEKTORSMYNDIGHETER

KULTURRÅDET

POST & TELESTYRELSEN

HANDISAM

Vilka finns vi för?

- Ursprungligen statliga myndigheter
- Sektorsansvar X 14
- Kommuner och landsting
- Företag och organisationer

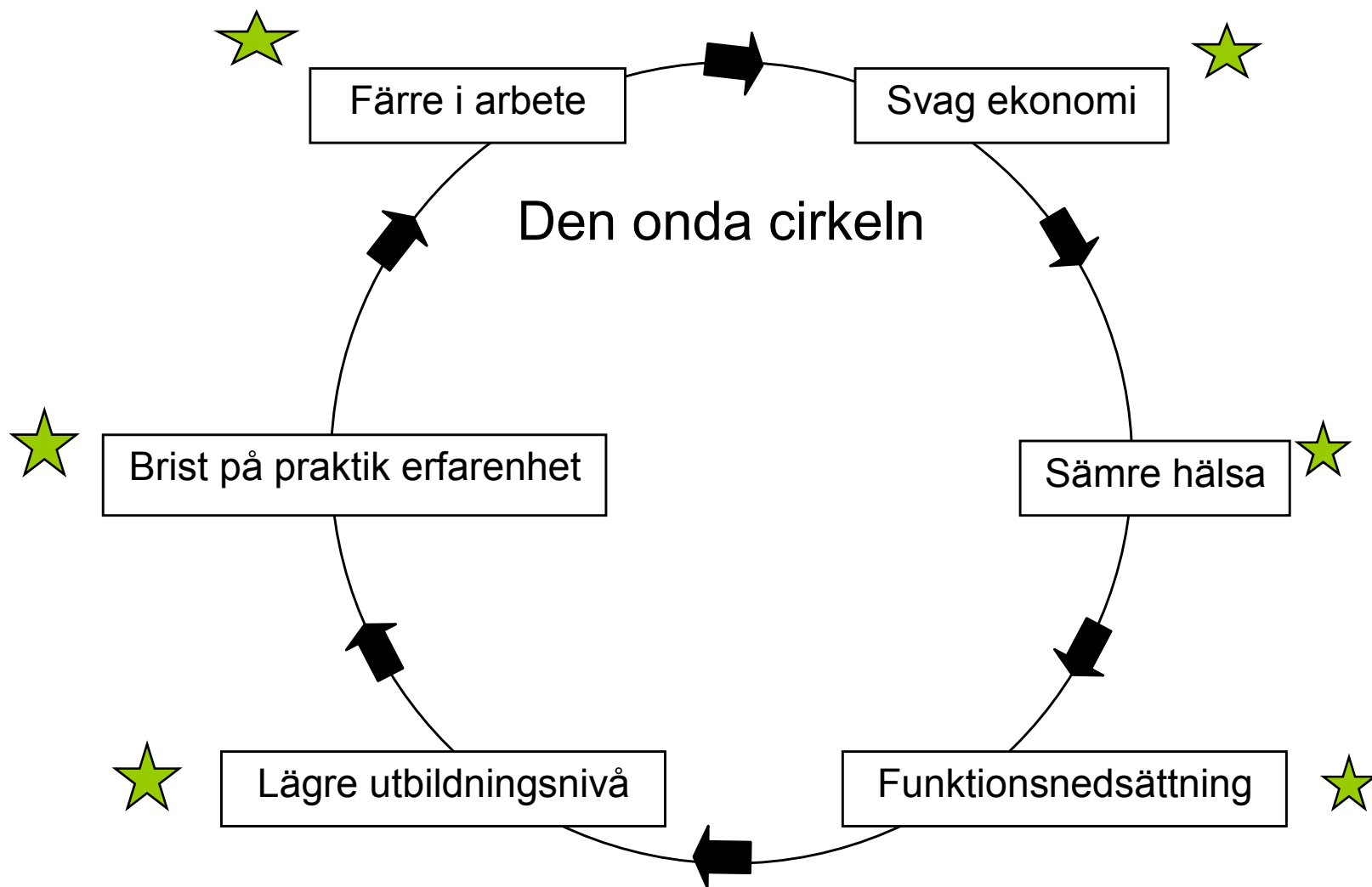

HANDISAM

Aktuella uppdrag på Handisam

- Jämförelser och utvärderingar
- Riktlinjerna och standardisering
- Medborgarinflytande
- Upphandling
- E-inkludering
- ESF och tillgänglighet
- Stöd till kommunerna
- Synliggöra och vända perspektiven

En eller två miljoner

- Det handlar om ett stort antal människor
- Många med funktionshinder uteslängs från att vara delaktiga
- Det finns vinster med att göra så många som möjligt delaktiga

Vinster?

Några exempel:

- Investeringar i tillgänglighet gör att behoven av Individuella stöd minskar.
- Kvaliteten för alla ökar
- Läckö slott

HANDISAM

Vad ser du på bilden?

- ☐ En idrottstjej
- ☐ En handikappad
- ☐ En som det är synd om
- ☐ En yrkeskvinna
- ☐ Ett dyrt och svårlöst problem
- ☐ En fotomodell
- ☐ En hjälte

Med i medier - ett HSO-projekt

Vänd på perspektiven!

- Att sätta sig in i situationen och öppna ögonen...

Funktionshinderperspektivet

- Utgå i planering och genomförande från att alla har olika förutsättningar
- Sträva mot generella lösningar – särskilda lösningar är ett komplement
- Bedöma hinder och/eller det stöd som behövs

HANDISAM

Åtgärder för delaktighet och jämlikhet – nuläge

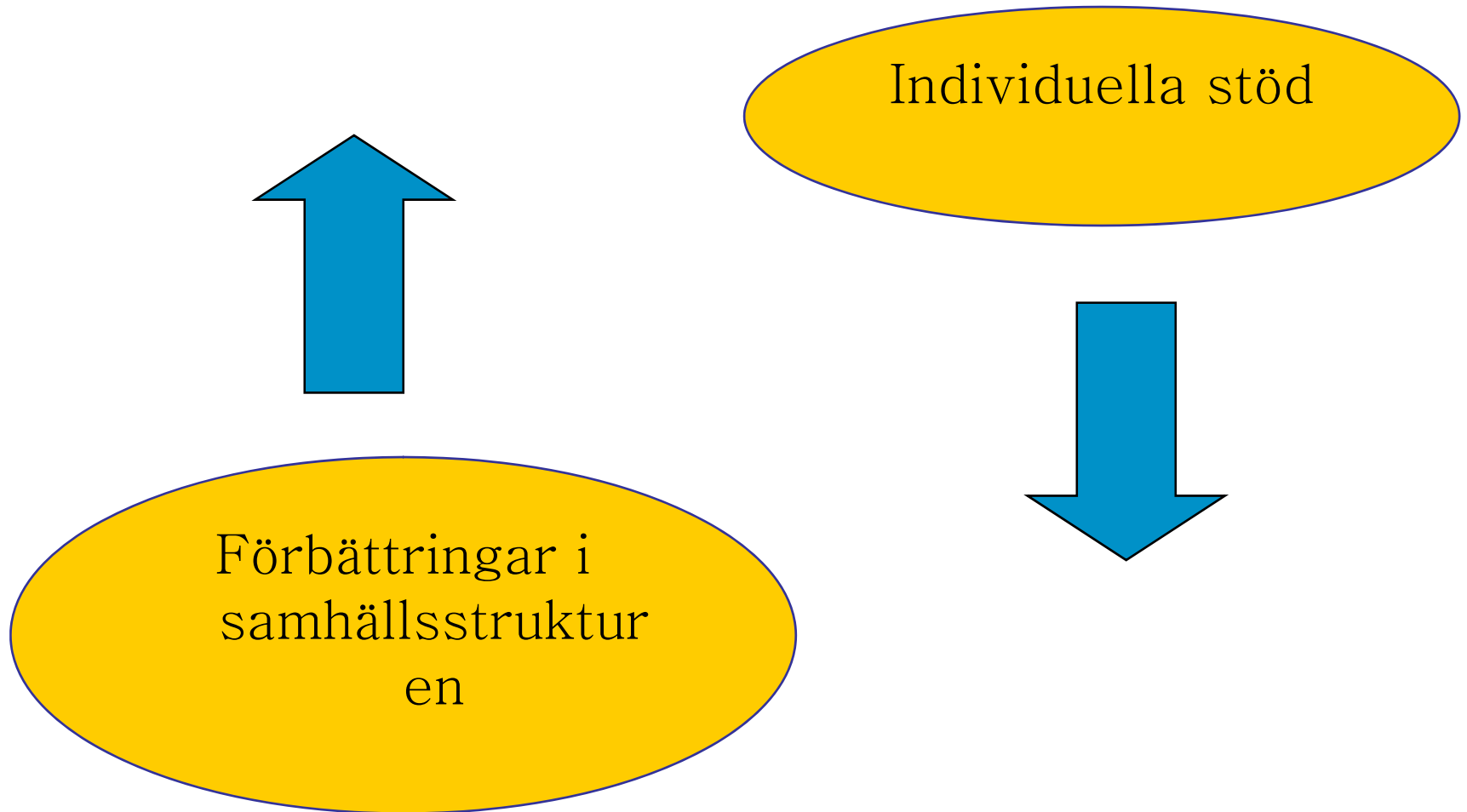
Individuella stöd
(sär lösningar)

Förbättringar i
samhällsstruktu
ren (generella
lösningar)

HANDISAM

Åtgärder för delaktighet och jämlikhet – riktning

Fokus inför mååret 2010

- Enkelt avhjälpna hinder
- Tillgänglig kollektivtrafik
- Tillgänglig offentlig förvaltning

HANDISAM

Det är bristande tillgänglighet när...

- En kvinna med rörelsehinder inte kommer in på lunchrestaurangen på grund av ett trappsteg
- En pojke med synskada inte kan ta del av samhällsinformation på en webbplats
- En flicka med nedsatt hörsel inte kan ta del av en teaterföreställning
- En man med allergi inte kan delta i kommunfullmäktiges möten

Vad signalerar vi?

Vad säger vi i stället...

- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med funktionsnedsättning som möter svårigheter i...
- Funktionshinder $\approx$ bristande tillgänglighet
- Funktionshinder är det som gör att personer inte blir delaktiga
- Funktionshindrande miljö

Möjligheter med orden

Talar vi om världen på ett nytt sätt innebär det kanske att vi också tänker om världen på ett nytt sätt. Tänker vi om världen på ett nytt sätt kanske vi handlar på ett nytt och oprövat sätt.

Travesti på Bengt Börjeson 2007

Slutsats!

Kompensera eller Inkludera?

Först satsar vi på att inkludera så många
som möjligt!

Sen satsar vi extra för att kompensera
resterande få!

HANDISAM

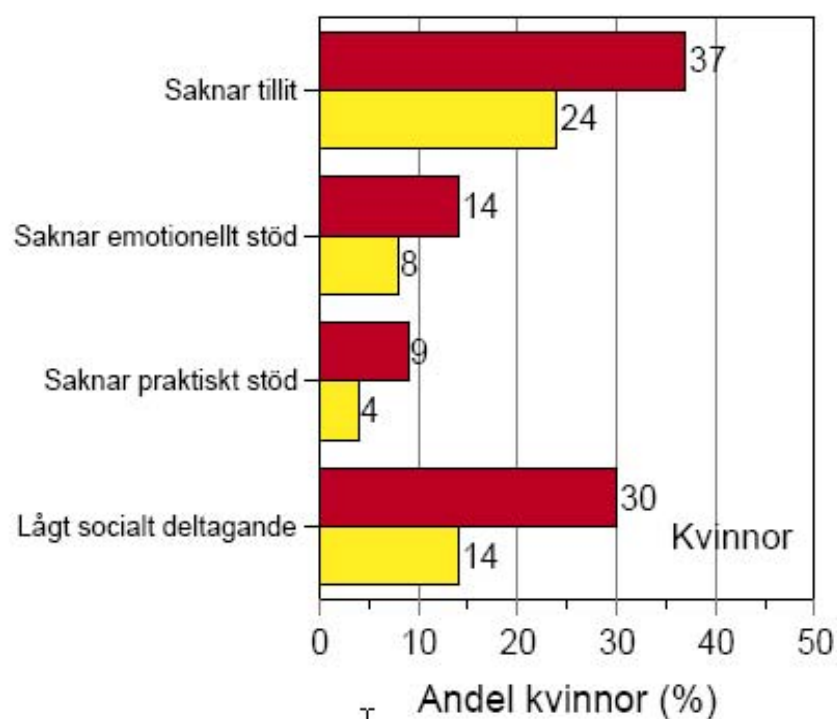
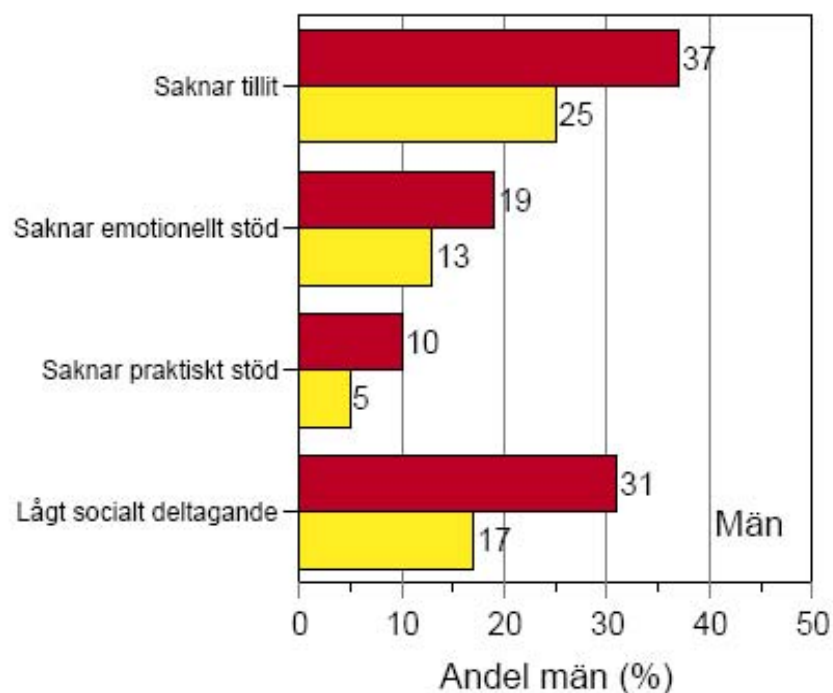
Kontakta Handisam

- www.handisam.se
- Arenavägen 63, 121 77 Johanneshov
- 08-600 84 00
- elsemarie@handisam.se

Sociala relationer

■ Funktionshinder ■ Ej funktionshinder

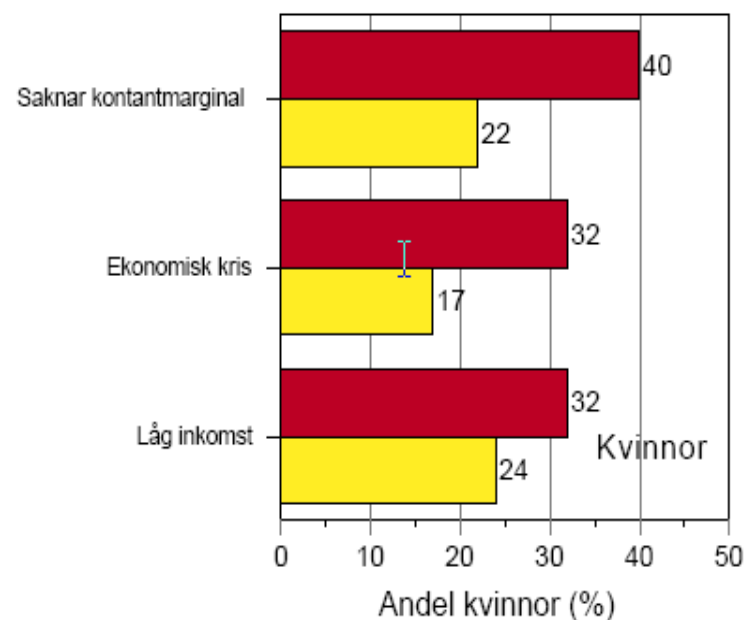
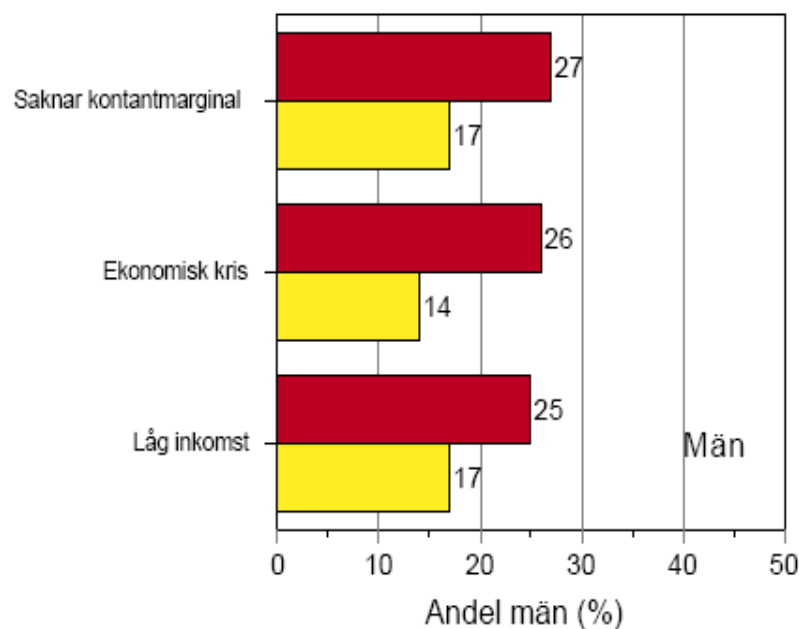
Aktuell arbetslösstatistik september 2008

- Befolkningen
drygt 4% i öppen arbetslöshet
- Arbetslösa med funktionsnedsättning
drygt 8% i öppen arbetslöshet

STATENS
FOLKHÄLSOINSTITUT

Ekonomisk trygghet

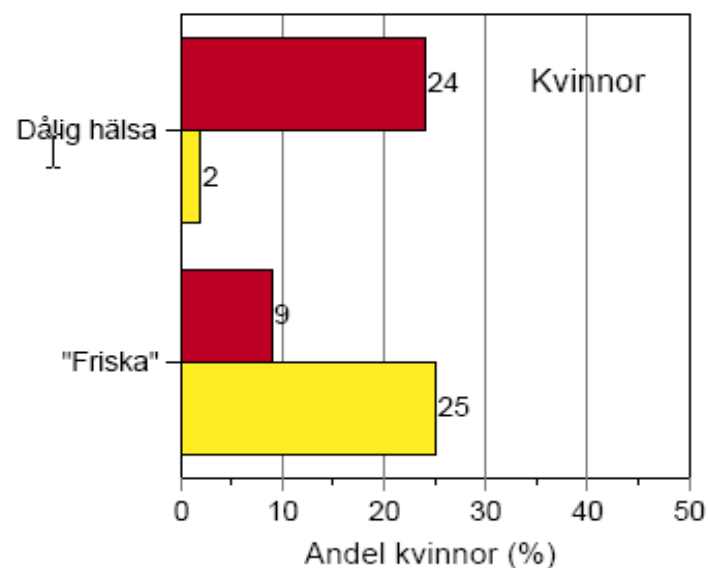
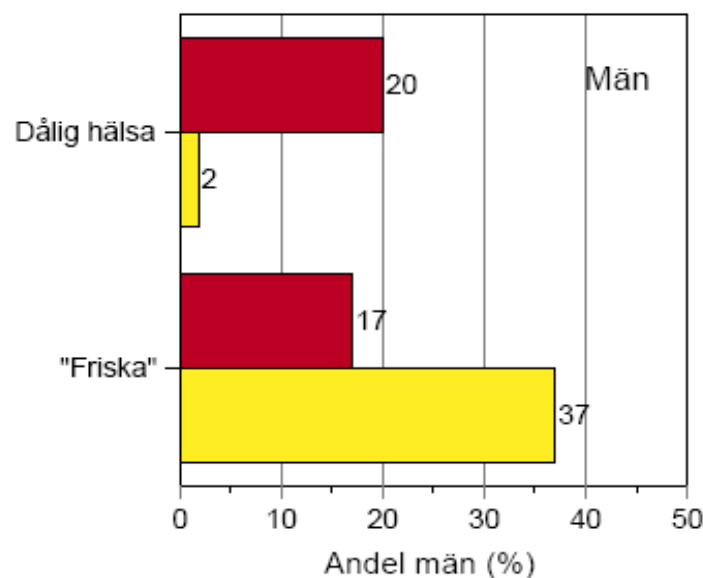

 Funktionshinder Ej funktionshinder

STATENS
FOLKHÄLSOINSTITUT

Kroppslig hälsa

■ Funktionshinder ■ Ej funktionshinder

Nationella folkhälsoenkäten (HLV) 2005-2007

6

/ 16

78,9%

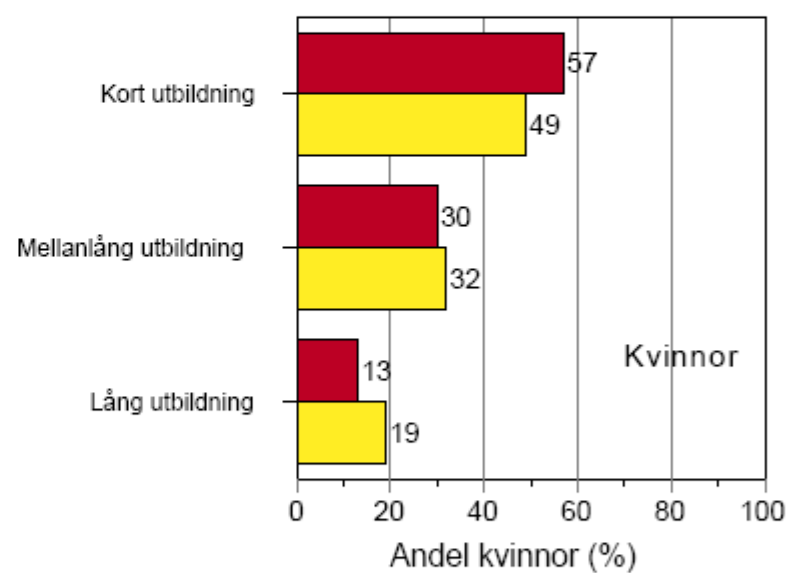
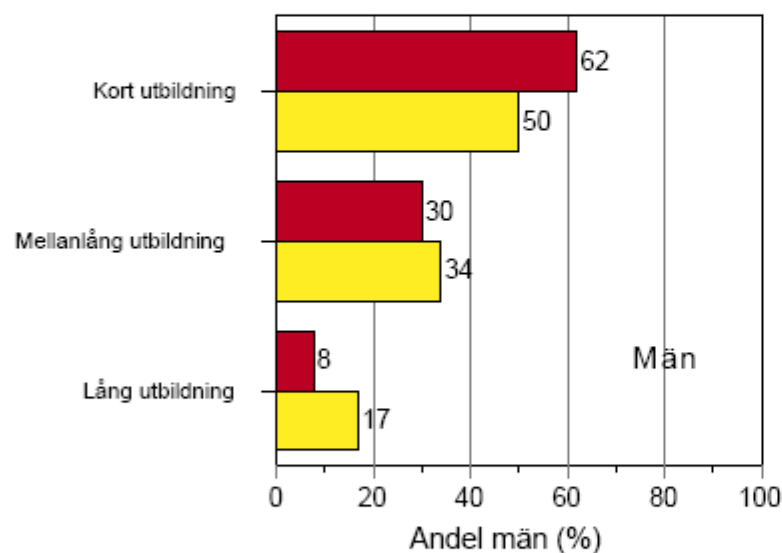

Find

STATENS
FOLKHÄLSOINSTITUT

Utbildningsnivå

 Funktionshinder Ej funktionshinder

Afasiförbundet i Sverige	Sveriges Dövblinda (FSDB)
Astma- och Allergiförbundet	Hiv-Sverige
Blodcancerförbundet	Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft
Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation (BRO)	Hjärtebarnsföreningen
De Handikappades Riksförbund (DHR)	Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund
Dyslexiförbundet FMLS	Hörselskadades Riksförbund (HRF)
Elöverkänsligas Riksförbund	ILCO, Riksförbundet för stomi- och
FUB För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning	reservoaropererade
Förbundet Blödarsjuka i Sverige (FBIS)	Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR)
Sveriges Dövblinda (FSDB)	Njurförbundet
Hiv-Sverige	ParkinsonFörbundet
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft	Primär Immunbrist Organisationen (PIO)
Hjärtebarnsföreningen	Prostatacancerförbundet
Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund	Psoriasisförbundet
Hörselskadades Riksförbund (HRF)	Reumatikerförbundet
ILCO, Riksförbundet för stomi- och	Riksförbundet Attention
reservoaropererade	Riksförbundet Cystisk Fibros (RfCF)
Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR)	Riksförbundet för döva, hörselskadade
Njurförbundet	och språkstörda barn (DHB)
ParkinsonFörbundet	Riksförbundet för Mag- och Tarmsjuka (RMT)
Primär Immunbrist Organisationen (PIO)	Riksförbundet för Rörelsehindrade
Prostatacancerförbundet	Barn och Ungdomar (RBU)
Psoriasisförbundet	Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)
Reumatikerförbundet	Riksförbundet för Trafik-, Olycksfalls-
Riksförbundet Attention	och Polioskadade (RTP)
Riksförbundet Cystisk Fibros (RfCF)	Riksföreningen Autism (RFA)Riksförbundet Sällsynta diagnoser
Riksförbundet för döva, hörselskadade	Schizofreniförbundet
och språkstörda barn (DHB)	Stamningsförbundet
Afasiförbundet i Sverige	STROKE-Riksförbundet
Astma- och Allergiförbundet	Svenska Celiakiförbundet (SCF)
Blodcancerförbundet	Svenska Diabetesförbundet (SD)Svenska Epilepsiförbundet
Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation (BRO)	(SEF)
De Handikappades Riksförbund (DHR)	Svenska Laryngförbundet (SLF)
Dyslexiförbundet FMLS	Svenska OCD-förbundet Ananke
Elöverkänsligas Riksförbund	SFF)Tandvårdsskadeförbundet (TF)
FUB För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning	Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)
Förbundet Blödarsjuka i Sverige (FBIS)	Sveriges Fibromyalgiförbund (